

Д-ръ В. Ив. Неновъ

Туберкулозата

Едно голѣмо зло, една върла народна поразия, която неотстъпно мори най-вече работното население по села и градове, е **туберкулозата**, наречена още **охтика**. Всѣки е слушалъ за нея, всѣки може да наброи познати и дори близки, станали ранна жертва на тази болестъ.

Всички ѝ се поддаватъ: мъже и жени, деца и възрастни, прости и учени. Ала най-много жертви даватъ децата и юношитѣ, следъ тѣхъ най-работоспособнитѣ отъ 20—30 годишна възраст.

*

Туберкулозата е, казахме, повсемѣстна. Това ще рече, разпрѣсната е въ всички населени мѣста и всрѣдъ цѣлото население. Такава може да бѣде само оная болестъ, която заразява, която лесно се предава отъ болни на здрави и която намира условия за вирѣне.

А туберкулозата има всички тия качества и условия. Тя е **заразна болестъ**. Заразата ѝ не може да се види съ просто око. Ученитѣ я изследватъ съ микроскопъ — съ увеличителни стъкла. Открита е преди повече отъ 40 години и е добре изучена. Тя прониква лесно и се настанява най-често въ бѣлитѣ дробове на човѣка. Тамъ тя се размножава, разяжда дробоветѣ, разкапва ги и болниятъ умира отъ общо отравяне, отъ невъзможностъ да диша и да пречиства кръвта си.

*

Ала не сж само бѣлитѣ дробове, които се нападатъ отъ туберкулозната зараза. Могатъ да заболѣятъ отъ туберкулоза и мозъчнитѣ ципи, и коститѣ, и червата, и бжбрецитѣ и кожата. Но тѣй като тя най-често поразява бѣлитѣ дробове, тя е и най-опасна. Защото заразата ѝ се отдѣля при кашляне, при храчене, то носителъ на туберкулозната зараза ставатъ храчкитѣ на болнитѣ.

Дето отиде кашличавъ, боленъ отъ туберкулоза, и дето той храчи и плюе: въ домъ, въ кръчма, въ училище, въ работилница, въ канцелария — тамъ той непрѣменно внася зараза, туберкулозна зараза, и може да заразява.

Най-опасно заразяване отъ туберкулоза става, когато попаднатъ **направо отъ боленъ на здравъ прѣсни частици отъ храчки при кашляне и говорене**.

Опититѣ сж доказали, че при говорене и кашляне, болниятъ и здравиятъ отдѣлятъ, изпрѣскватъ отъ устата си несмѣтно много